

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Korvauskelpoisuus Maataloustoiminta Maatalousmaa

Antti Hietala

Peltotukien haku 2023 –koulutus kunnille,
ELY-keskuksille, neuvojille ja sidosryhmille

14.3.2023

Esityksen sisältö

- Korvauskelpoisuus, sen hakeminen ja vaihtaminen
- Muotoa parantavat lisäykset korvauskelpoisiin lohkoihin

- Maatalousmaa ja maataloustoiminnan vaatimus
- Maatalousmaan ilmoittamisen muutokset

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Korvauskelpoisuus

Korvauskelpoisuus 2023-

- Korvauskelpoisia ovat peltolohkot, joilla oli korvauskelpoisuus ympäristökorvaukseen tai luonnonhaittakorvaukseen vuonna 2022
- Luonnonlaidunta tai –niittyä olleet lohkot, jolla oli korvauskelpoisuus vain luonnonhaittakorvauksessa, pysyvät ennallaan
- Lisäksi haettavissa korvauskelpoisuus tilusjärjestelyssä hallintaan tulleelle alalle (Vna 77/2023 15 §)

Korvauskelpoisuus 2023

Tilusjärjestelyt

- Harkinnanvarainen, haku avataan vuosittain ns. hakuasetuksella
  - Alan oltava maatalousmaata
  - Myönnetään kun uusjakosuunnitelma saanut lainvoiman ja tilukset on otettu hallintaan
- 1) kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 9 luvussa tarkoitettua uusjakoa;
  - 2) kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 23 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä;
  - 3) liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 63 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä;
  - 4) yksityistielain (560/2018) 75 §:ssä tarkoitettua tilusvaihtoa ja alueen siirtoa;
  - 5) vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 2 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä;
  - 6) ratalain (110/2007) 53 §:ssä tarkoitettua tilusjärjestelyä.

Korvauskelpoisuus 2023-

- Korvauskelpoisuus poistuu jos
  - ala poistetaan maatalouskäytöstä (viljelijä tai valvonta)
  - alalla ei todeta maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna
- Jos korvauskelpoisuus on poistunut lohkolta vuonna 2023 tai myöhemmin, se voidaan palauttaa. Palautettaessa toimitettava paikkaan sidottu kuva.
  - Nurmivaatimus ei koske, jos oli viljelykelpoista 31.12.2022
- Jos maankäyttölajiltaan luonnonlaidunta oleva ala, joka on korvauskelpoista vain luonnonhaittakorvauksessa muutetaan pelloksi, poistuu alalta korvauskelpoisuus kokonaan
  - Myönnetty vuonna 2015 kannustamaan alan säilyttämistä

Korvauskelpoisuus 2023-

Korvauskelpoisuuden vaihto - lohkoilla sama omistaja

- Lohkoilla oltava sama maankäyttölaji
- Vaihdeettava ala yhteensä vähintään 0,2 hehtaaria, korvauskelpoinen ala saa pienentyä
- Lohkoa, jolle vaihdetaan ei koske nurmivaatimus
- Saa siirtää vain lohkolta, jolla ollut hyväksytyjä kasvulohkoja edellisenä vuonna (ei todettu tai ilmoitettu viljelemättömäksi)

- Ei saa vaihtaa takaisin lohkolle, jolta se on vaihdettu pois
  - ennen ei-tuotannollista investointia
  - ennen kosteikoksi ennallistamista
  - ennen tuettua metsitystä

Korvauskelpoisuus 2023-

Korvauskelpoisuuden vaihto – lohkoilla eri omistaja

- Samat vaatimukset kuin edellä, lisäksi
- vaihto sallittu vain saman ELY-keskuksen alueella
- maanomistajan ei ole tarvitse olla viljelijä
- lohkojen ei tarvitse olla samalla tukihakemuksella
- maanomistaja tekee hakemuksen

Korvauskelpoisuus 2023-

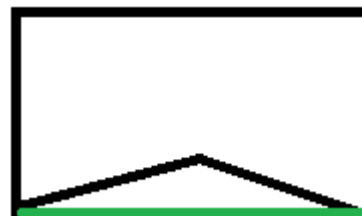
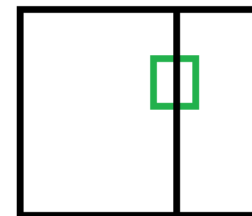
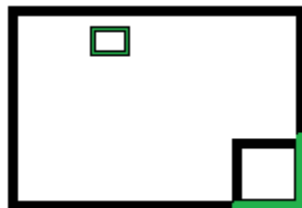
Pienten alojen lisäykset korvauskelpoiseen peltolohkoon

- Riippuu määrärahoista, säädetään hakuasetuksella
- Viljelyesteiden poistot ja muut lohkon muotoa parantavat muutokset
- Voi lisätä myös viljelyesteen paikalle aiemmin perustetusta peruslohkosta
- Lisäys voi olla enintään 5 % korvauskelpoisen lohkon pinta-alasta, kuitenkin enintään 0,5 ha

- Jos raivattu ala on enimmäisalaa suurempi, pinta-alarajoitteen ylittävästä alasta on perustettava erillinen peruslohko.
- Jos ala ei ollut viljelykelpoista 31.12.2022, yli menevää alaa koskee myös nurmivaatimus
- Alaa, jota jo koskee nurmivaatimus ei saa myöhemminä vuosina lisätä peruslohkoon

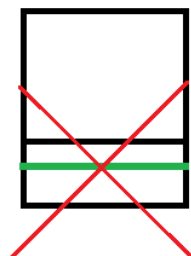
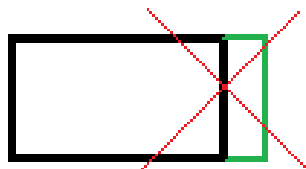
Korvauskelpoisuus 2023-

- Sallitut lisäykset

- Kielletyt lisäykset

- Lisäykset, jotka eivät paranna lohkon muotoa

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Maataloustoiminta Maatalousmaa

Maataloustoiminta

- Minimivaatimus kaikilla lohkoilla ja kaikissa pinta-alatuissa.
- Vaatimus vaihtelee sen mukaan, mikä kasvi lohkolle ilmoitettu
  - Kasvusto perustettava riittävällä ja alueelle soveltuvalla siemen- tai taimimäärällä
  - Pyri tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoinen sato
    - Tee tavanomaiset viljelytoimet, lannoita ja huolehdi kasvinsuojelusta
- Rehunurmet niitettävä tai laidunnettava viimeistään 31.8.
- Viljelykasvien juurilla oltava maayhteys (kaikki pinta-alatuet)
  - Jos maayhteyttä ei ole, voi alan rajata lohkosta pois (ns. table top –viljely)

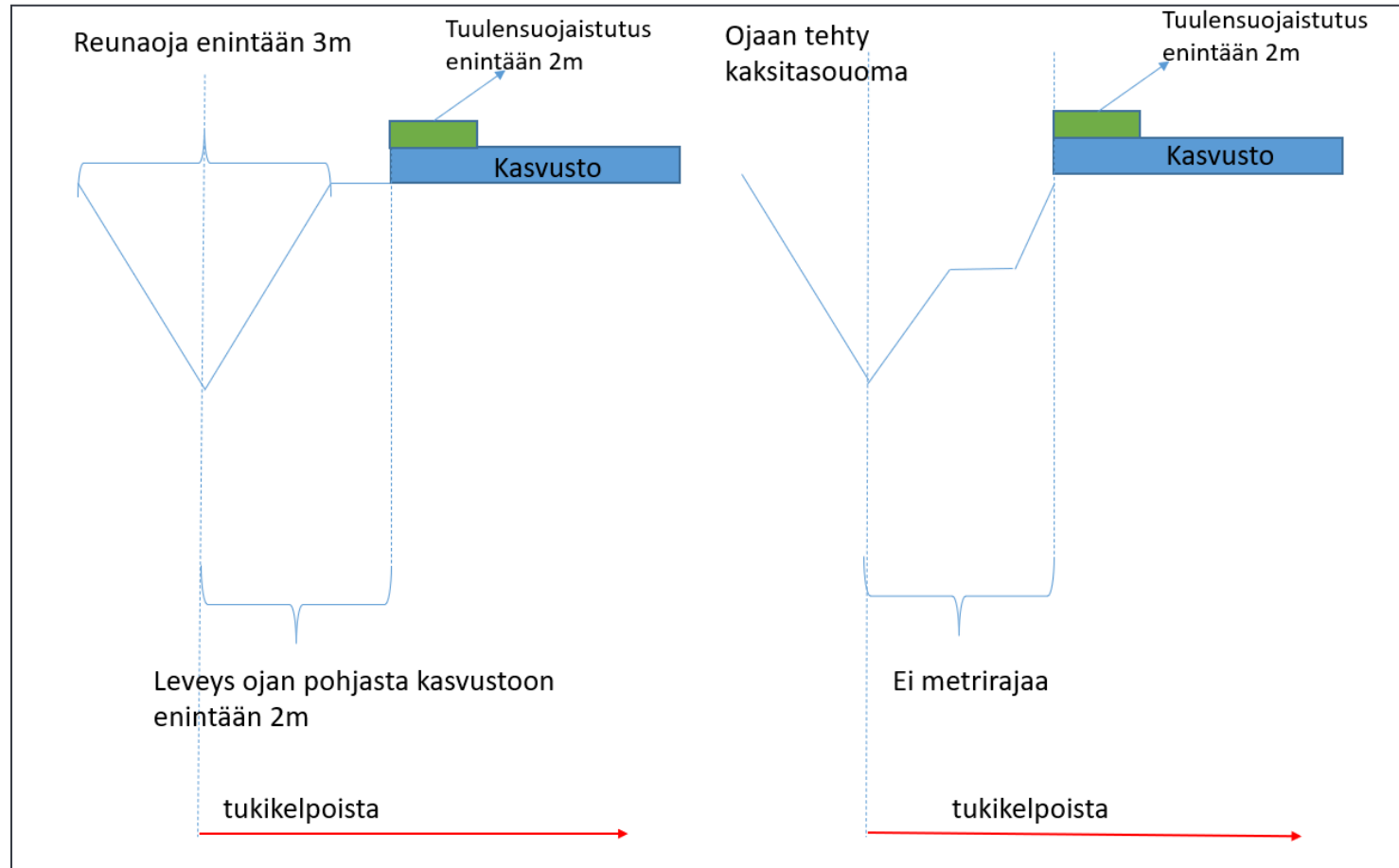
Milloin raivio tai vanha lohko on maatalousmaata?

- Lohkon on oltava viljelykelpoinen 15.6. alkaen kasvukauden loppuun saakka.
  - Normaalit maataloustoiminnan edellyttämät peruskunnostustoimet on tehty.
  - Pellon viljelykunnosta on huolehdittava aktiivisesti
    - Maapohja on peltoa, kuivatus on kunnossa
    - Kasvusto koostuu pääasiassa maatalousmaan kasveista, ei esimerkiksi joutomaalle tyypillisistä pajusta, horsmasta tai mesiangervosta
- Luonnonlaidun täyttää pysyvän nurmen vaatimukset nurmikasvillisuudesta, eikä puiden ja pensaiden enimmäismäärä ja –tiheys ylity.
  - Hakkuuaukeasta voi tulla maatalousmaata vain, jos ala täyttää pysyvän nurmen vaatimukset: vähintään 5 vuotta nurmi- ja heinäkasvustoa.

Mitä kuuluu perus- ja kasvulohkon alaan 1/2

- Peltometsäviljelyn tuulensuojaistutukset.
- Vesilain mukaisiin suunnitelmiin perustuvien kaksitasouomien tulvatasanteet pientareineen.
  - Jos ala ei ole ympäristösopimuksessa eikä sille ole maksettu ei-tuotannollisen investoinnin korvausta.
- Ojat rajoitetusti
  - Pientareineen enintään 3 metriä leveät sarka- ja muut ojat, jotka eivät ole peruslohkon reunalla.
  - Enintään 3 metriä leveät reunaojat ojan keskikohtaan saakka, kun ojan keskikohdasta viljellyn reunaan on enintään 2 metriä.
  - Edellä kuvatun mukaisissa ojissa ja viljelemättömillä pientareilla voi olla puita ja pensaita, kun ne ovat korkeintaan 1,5 metriä korkeita.
  - **Ojan alan voi lisätä peruslohkoon, jos oja putkitettu tai riittävän kapea**

- Jos kaksitasouoman hoidosta on tehty ympäristösopimus, tehdään alasta erillinen peruslohko

Mitä kuuluu perus- ja kasvulohkon alaan 2/2

- Keskimäärin enintään neljä metriä leveät monimuotoisuus- ja suojakaistat.
  - Suojakaistat vesistön varrella (pakollisia).
  - Monimuotoisuuskaistat peruslohkon muilla reunoilla (vapaaehtoisia)
    - Valtaojien varrella ei ole enää 1 metrin piennarvaatimusta.
- Tarkoituksenmukaiset viljelytekniset päisteet
  - Päisteillä ei ole enää 3 metrin maksimileveysrajoitetta.
- Viljelyn kannalta välttämättömät hoito- ja ajokäytävät monivuotisilla puutarhakasveilla.
  - Käytävien on kuitenkin oltava maatalousmaata.

Peltometsäviljely

- Peltometsäviljely
  - Puita ja pensaita voi olla tuulensuojaistutuksina sellaisilla peruslohkojen reunoilla, jotka eivät rajoitu metsään.
  - Puiden ja pensaiden taimet on **istutettava peruslohkon reunalle** myötäillen sen muotoa (ei luontainen ojassa tai pientareella kasvava)
  - Istutusalueen kokonaisleveys saa olla enintään 2 metriä
- Tukihakemuksella ilmoitetaan todellinen viljelykasvi ja lisäksi ilmoitetaan, jos on tehty tuulensuojaistutuksia

Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 1/4

- Maatalouskäytöstä poisto ja alan palauttaminen helpottuu.
- Ala joka ei täytä maatalousmaan edellytyksiä tulee poistaa peruslohkosta rajakorjauksella tai passivoida koko peruslohko.
- Jos ala otetaan takaisin maatalouskäyttöön, sen voi palauttaa peruslohkoon.
  - Käyttöön palautetulla alalla samat ”ominaisuudet” kuin ennen poistoa (korvauskelpoisuus, nurmivaatimus, ...).
  - Ei enää 4 vuoden karenssia.
- Koskee myös sitoumuslohkoja

Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 2/4

TPV-kasvikoodi poistuu.

- Kasvulohkolle ilmoitetun kasvin alaan kuuluvaksi voidaan jatkossa lukea
  - lohkolta korjatut säilörehupaalit, rehuauma ja lantapatteri (jos ei perustettu alusta), kun niitä ei ole varastoitu paikallaan useampaa vuotta.
  - sääolojen vuoksi orastumaton kasvusto.
  - lohkon piiri- tai sarkaojien kaivuumaat (1 vuosi).
- Kesantoina voi ilmoittaa
  - kylvämättä jäänyt ala (tilanteesta riippuen avo- tai sänkikesanto)
  - talvituhoalat
  - peruskunnostettava ala (salaojitus yms., jos ei tehdä sadonkorjuun jälkeen)
  - Huom. kesannolla on hoitovaatimus

Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 3/4

TPV-kasvikoodi poistuu.

- Lohkon alasta tulee poistaa alat, jotka eivät ole maatalouskäytössä
  - pitkään hoitamatta olleet alat
  - ensisijaisesti varastoalueena käytettävä ala, joka ei ole mukana viljelykierrrossa: tilan kaikki rehupaalit tai koneita
  - viljelyyn liittymätön varastointi: rakennustarvikkeet tai hakkuutyömaan puutavara
  - rakennustyömaa; tuotantorakennukset, tie- tai ratatyömaa
  - jaloittelutarhat, piha-alue, tie.

Maatalouskäytöstä poisto ja palauttaminen 4/4

- Alat, joilla ei todeta maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna passivoidaan.
- Valvonta poistaa lohkosta viljelemättömät alat.
- Kun viljelijä palauttaa maatalouskäyttöön hallinnon poistamaa alaa, hänen on toimitettava ns. paikkaan sidottu kuva (tai muut riittävät todisteet) siitä, että ala on maatalousmaata.
- Kahtena vuonna ilmoittamattomien peruslohkojen passivointi jatkuu.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

